

Vastaus kirjalliseen kysymykseen taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönoton vaikutuksista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Matias Marttisen /kok näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 460/2022 vp:

Millaiset vaikutukset taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönotolla on matkailu- ja ravintola-alaan ja

millaiset vaikutukset taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönotolla on Suomeen sijoituvien pääkonttoritoimintojen osalta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallituksen esityksellä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia siten, että otettaisiin käyttöön taloudellisen työnantajan käsite. Taloudellisella työnantajalla tarkoitetaan työn teettäjää, jolle ulkomaisen työnantajan palveluksessa oleva työntekijä työskentelee vuokrattuna tai muutoin käyttöön luovutettuna. Esityksen tavoitteena on laajentaa Suomen veropohjaa kattamaan sellaiset Suomessa tapahtuneen työskentelyn tilanteet, joihin Suomella on tyypillisesti verosopimusten mukaan verotusoikeus, mutta jotka nykyisin jäävät verottamatta puutteellisen kansallisen lainsäädännön vuoksi. Ehdotetun muutoksen myötä Suomessa voitaisiin verottaa ulkomaisen työnantajan palveluksessa olevalle ulkomaiselle työntekijälle maksettu palkka tilanteissa, joissa mainittu työntekijä on luovutettu työskentelemään suomalaiselle työn teettäjälle, esimerkiksi konsernin sisäisissä tilanteissa. Lakimuutoksen ehdotetaan tulevan voimaan vuoden 2023 alusta.

Vuosina 2020 ja 2021 yöpymiset majoitusliikkeissä vähenivät covid-19-pandemian vaikutusten vuoksi. Tilastokeskuksen vuoden 2019 majoitustilaston mukaan Suomeen saapuneiden vieraiden määrä kaikissa majoitusliikkeissä vuonna 2019 oli yhteensä 12,4 miljoonaa vierasta. Näistä 9,16 miljoonan vieraan eli noin 73,5 prosentin kotimaa oli Suomi. (https://www.stat.fi/til/matk/2019/matk_2019_2020-04-08_tau_005_fi.html) Yhteensä 3,3 miljoonan vieraan eli 26,50 prosentin kotimaa oli muu kuin Suomi. Vuonna 2019 Suomen majoitusliikkeissä kirjattiin yli 23 miljoonaa yöpymisvuorokautta, joista noin 70 prosenttia oli kotimaisten ja loput noin 30 prosenttia miljoonaa ulkomaisten matkailijoiden yöpymisiä vuonna 2019. (https://www.stat.fi/til/matk/2019/matk_2019_2020-04-08_tie_001_fi.html) Tilastokeskuksen majoitustilastoon ei tilastoida saapuneiden vieraiden vierailujen tarkoitusta, eli onko kyseessä

työmatka vai lomamatka. Visit Finland -sivuston tilastotietokannan mukaan ulkomaalaisten vieraiden keskimääräinen viipymisaika öinä oli 2,1 yötä vuonna 2019. (http://visitfinland.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/VisitFinland/VisitFinland_Majoitustilastot/visitfinland_matk_pxt_116t.px/table/tableViewLayout1/)

Hallituksen esityksessä taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönottamiseksi ehdotetaan, että ulkomaiseen työnantajaan etuyhteydessä olevalle suomalaiselle taloudelliselle työnantajalle työskentelevä, ulkomailta Suomeen saapunut rajoitetusti verovelvollinen työntekijä olisi kuitenkin oikeutettu lyhytaikaisesta työskentelystä saadun palkkatulon verovapauteen, mikäli työskentely kestäisi yhtäjaksoisesti enintään 15 työpäivää ja enintään 45 työpäivää kalenterivuodessa. Mikäli suomalainen työnantaja ei olisi etuyhteydessä ulkomailta Suomeen tulevan työntekijän ulkomaiseen työnantajaan, ulkomaalaisen työntekijän saama palkkatulo olisi veronalaista ensimmäisestä päivästä. Viimeksi mainittu vastaisi tuloverolain 10 §:n 4 c kohtaan sisältyvää niin kutsuttua vuokratyösäännöstä, jonka nojalla ulkomaisen vuokratyöntekijän palkka on Suomessa veronalaista tuloa ensimmäisestä päivästä alkaen.

Koska edellä mainitun tilaston mukaan ulkomaalaisen vieraan keskimääräinen viipymisen pituus oli 2,1 yötä eli ajallisesti vähemmän kuin lyhytaikaisesta työskentelystä taloudelliselle työnantajalle saadun palkkatulon verovapauteen liittyvä 15 työpäivän aikaraja, vaikutusten matkailu- ja ravintola-alan arvioidaan jäävän vähäisiksi.

Taloudellista työnantajaa koskeva säännös on käytössä jo muun muassa Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa, Saksassa, Alankomaissa ja Isossa-Britanniassa. Kansainvälisten konsernien on selvítettävä työntekijöiden lähettämiseen liittyvät velvoitteet jo nykyisin lähettäessään työntekijöitään työskentelemään näihin valtioihin. Mikäli Suomen verolainsäädäntö muutetaan vastaamaan tältä osin mainittujen valtioiden tuloverolainsäädäntöä, muutoksella ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta Suomeen sijoittuvien pääkonttoritoimintojen osalta.

Helsingissä 3.10.2022

Valtiovarainministeri Annika Saarikko